

FOTÓINFORMÁCIÓ • FOTÓMŰFAJOK

A FOTÓINFORMÁCIÓ KATEGÓRIÁI

A képszerkesztő a fotót elsősorban a felhasználás, a sajtóközlés oldaláról vizsgálja.

A fotó informatív értéke a kommunikációs csatornába (jelen esetben a verbális, nyelvi és képi kódokat alkalmazó újságba, képeslapba) beállítva jelentkezik.

A képi üzenet a sajtóban ritkán fordul elő önmagában. A szövegkörnyezet ennek az üzenetnek meghatározó része. Akkor teljesedik ki igazán az információ, ha teljes összhang mutatkozik az írott-nyomtatott közlés és a képi közlés között.

A fotóriporternek adott megbízás vagy az elkészült képek válogatása a sajtóban mindig tájékoztató szándékot feltételez. A csak képpel közvetített információ néha hiányos, csak szöveggel pedig nem teljes.

Egy kép többféle információkategorióba kerülhet. Ennek meghatározója az előzetes informáló szándék, a közlési terv. A szerkesztő válogatásával vagy a fotóriporternek adott megbízásával ezt a tájékoztatósi tervet szolgálja. Ebben a folyamatban a képnek különleges szerepe van. Nem szóbeli eszközökkel, hanem a kép nyelvén informál. Ilyenkor már tartalmilag meghatározható, hogy a fotóinformáció melyik kategóriájába sorolható a kép.

□ *Referenciális funkciót betöltő képek.* A referenciális funkciót betöltő képnél legfontosabb a kép tárgya. Ezt a tárgyat (motivumot) a szövegkörnyezet pontosítja, elkerülvén a többértelműséget.

A referenciális fotóknál zavart okoz minden, ami a fotódokumentum igazi cáljáról, a képi üzenet hiteles, pontos információtartalmáról eltereli a figyelmet.

A referenciális információt hordozó kép esetében a felvételező (fotóriporter) számára tisztázott legyen az a képtípus, amelynek keretében feladatát megoldhatja.

Tudnia kell például, hogy egy eseményfotót kell készítenie. Erőfeszítéseket tesz majd, hogy az eseményt a leglényegesebb mozzanataiban fotózza le. Elkerüli, hogy az eseményhez nem szorosan kapcsolódó, figyelmet elterelő jelenségek megzavarják a fő motivumát. Nem igyekszik művészfotót alkotni a fotó témájából, nem csinál fotótrükköket, nem törekszik arra, hogy az ellenfény a fa leveleit átvilágítsa. Célja az esemény legtisztább közlése.

A referenciális képek alfajainak is vannak meghatározó elemei.

Ha például a választott esemény a társadalmi élet területén zajlik le,

azon belül egy kiállítás megnyitására számol be, elkerülhetetlen, hogy a művészt és a közéleti személyiséget felismerhetően, a megnyitó közönsége körében mutassa be. A lehetséges második kép már tartalmazhat kiegészítő motívumokat és a kiállítási megnyitót olyan részleteit, amelyben az eseménykép kiegészítő tartalmakat is kaphat vagy a referenciális képek egy másik alaptípusának feltételei szerint készül. Például a reprodukció kategóriájába tartozhat. Ez esetben a reprodukciós képek feltételeinek feleljen meg. A képtípusok ilyen tisztázása és a szövegkörnyezettel való egyeztetése sok esetben azt jelenti, hogy a kép szokványos lesz, de a szokványos információs szándék és szokványos szöveg nagyon ritkán teszi lehetővé a teljesen eltérő újszerű fotómegoldásokat.

Előfordul, hogy az újszerűség minden áron való erőltetése hibához vezet.

□ *A referenciális funkciót hordozó képek típusai.* Nagyon kevés képről lehet elmondani, hogy szigorúan kötődik egy meghatározható információkategorióhoz, de ha a sajtóba kerül, megfelelő szövegkörnyezetbe, akkor már letisztul, könnyebben osztályozható, betöltheti az előzetes tervben kijelölt képi üzenet szerepét.

A referenciális képek kategóriáján belül típusok alakulhatnak ki, melyből néhányat megvizsgálunk az alkalmazás, a sajtóközlés oldaláról:

1. *Portré.* Azonosításra szolgáló kép (Az itt ábrázolt személy azonos az aláírásban szereplő név viselőjével.) A színésznő portréja, aki a Nemzeti Színházhoz szerződött. A képviselő, aki felszólalt a Parlamentben (nem tartozik ide a parlamenti felszólalásról készült kép).

2. *Hírkép. Eseménykép.* Információközlő kép. Hírt ad valaminek a létezéséről. Valaminek a megtörténtét mutatja be. Felavatták az új üzemet. Az Országgyűlés ülése. Kulturális esemény. Államfő érkezett a repülőterre.

3. *Dokumentumkép.* Régen lejátszódtott esemény, rendszerint egyetlen, megmaradt képe. Háborús pusztítás képe. A korabeli szegénység vagy a pazarló pompa képe. Tüntetés, utcai harcok mai, dokumentum jellegű képe. Régi okmányok képe.

4. *Tárgyfotó, reprodukció.* A tárgy pontos ábrázolása. A szobor és esetleg környezete. A festmény árnyalathú, ha színes fotó, színárnyalatai valósághűen ábrázoltak. Ide sorolhatók még az építészeti felvételek, ha kifejezetten az épület pontos megjelenítése a feladat.

5. *Szövegillusztráló kép.* Az írott szöveg kiegészítő képe; olyan információkat közöl, amelyeket a szöveg nem tud elég hitelesen ábrázolni. Novellák, versek il-

lusztrációjára készült fotó. Szöveges képregények.

6. *Riportkép.* Retorikai funkciót átvállaló kép. Olyan információ-többséggel rendelkező kép, amely egészen kis képszöveggel is teljes tájékoztatást nyújt. Az ilyen képeknél számítunk az olvasó (néző) képolvasási gyakorlatára is, ám bár elvárható, hogy a kevesebb felkészültséggel bíró néző is megértse.

A kép továbbgondolkodásra serkent, felkelti figyelmünket, a szöveg elolvasására késztet. Ne hagyjuk figyelmen kívül a kép érzelmi hatását se.

7. *Képriport.* A retorikai funkciót a képek veszik át. Rendszerint az esemény folyamatát ábrázolják. Csak kevés szövegkiegészítésre szorul, amely ne ismétlje meg a képen láthatókat, csak a nem ismerhető adatokat közölje.

□ *A képsorozat.* A képriportnak az a fajtája, amelyben a képek valamilyen cselekményt időben és az események logikájának sorrendjében mozzanatról mozzanatra mutatnak be úgy, hogy a néző előtt a képsor olvasása közben képzeletben újra lejátszódik a történet. Sajtónkban ritka, de szívesen látott képtípus. Az ilyen képanyaghoz rendszerint nem kell képenkénti szöveg, hanem elég az összefoglaló tájékoztatás, amiből a képen nem látható adatokhoz hozzájut az olvasó. (Kiről van szó, mit csinál, mikor történt stb.)

„A fotó csak a kommunikációs csatornában válik tartalmilag osz...

A FOTÓ-
INFORMÁCIÓ
KATEGÓRIÁI

REFERENCIÁLIS
FUNKCIÓT
BETÖLTŐ KÉPEK
NÉHÁNY PÉLDÁJA

Portré

Hírkép, eseménykép

Dokumentumkép

Politikai képek

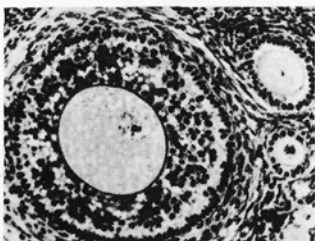
Társadalmi képek

Ipari képek

A REFERENCIÁLIS
FOTÓK NÉHÁNY
ALFAJA

Mikro-, makro képek

Sportképek

Színházi képek

ályozható, az alaptípusok valamelyikébe sorolható képi üzenetté."

Tárgyfotó, reprodukció

Szövegillusztráló kép

Riportkép

Képriport

Mezőgazdasági képek

Közlekedési képek

Építészeti képek

Ismeretterjesztő képek

Dívatképek

Balett-, táncképek

Film-, tv-képek

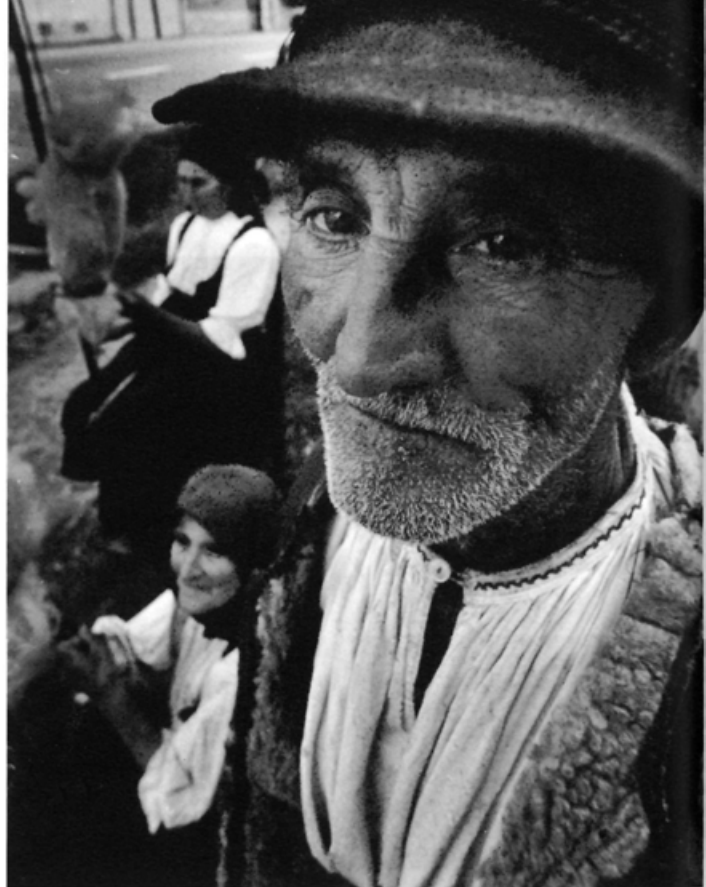
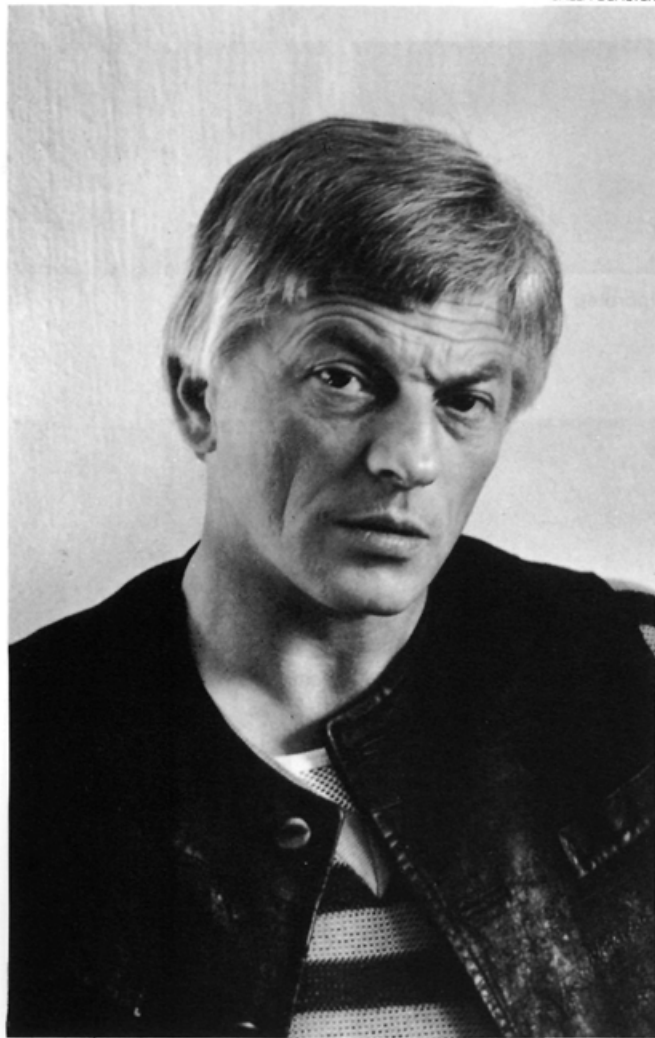

Reprodukciók

A fotóinformáció kategóriái

BALLA DEMETER

KORNISS PÉTER

PORTRÉK. A referenciális funkciót akkor tölti be, ha az ábrázolt személyt kétségen kívül azonosítani lehet a képpel. Mellékalakok csak akkor megengedhetők, ha nem zavarják, hanem inkább bizonyítják a bemutatott személy azonosságát

MTI
HENZŐ KÁROLY

HÍRKÉP. E csoportbeli képek az információ-közlés területére esnek. Felépült egy új áruház, a képen az épület és az áruház felirata látszik. Bemutatjuk a két világűrutaszt. Ezeken a hírképeken nem történik semmi. Az esemény már megtörtént, arról ad hírt a kép szövegg kísérettel. A cselekményt a történés pillanatában az eseménykép ábrázolja. Az utasszállító gép kigyulladt a repülőtéren. Sűrűsödik a forgalom a tihanyi révnél

ESEMÉNYKÉP. A megérkezés nagy pillanata. Tömören, lényegretörően mutatja be az eseményt. A kép olvasásának sorrendjében az arcra esik a pillantásunk: ez Gagarin. A boldog mosoly is az információhoz tartozik, a virágkoszorú, a háttérben látszó tömeg az esemény helyszínének és időpontjának hitelességét bizonyítja

KULTURÁLIS ESEMÉNYFOTÓ. Koncert a Magyar Nemzeti Galériában. A hangverseny színhelyét, tisztán, világos közléssel mutatja a kép. A műzeumlátogató közönség összegyűlik a nagyteremben. A képről leolvashatjuk a várakozó figyelmet, az esemény helyének szokatlanságát, az álló közönség más hangversenyektől eltérő magatartását. A képhez az információ teljessége érdekében szövegtáblázat is tartozik: melyik kórus, mikor tartotta a hangversenyt

POLITIKAI ESEMÉNYFOTÓ. Rövid szöveggel teljes információt nyújt: milyen alkalommal, hol, kik vannak jelen a képen? A kép pontos közleményt tartalmaz, de elkerülhetetlenül szokványos. Egy kiegészítő képpel (pl. a szünetben beszélgető ismert vezető személyek, vagy egy derűs jelenet képe) feloldhatják a megszokott kép sablonszerűségét

DOKUMENTUMKÉP. Budapest 1945 telén. A kép többet tud elmondani a kegyetlen pusztításról, mint bármely leírás. A harmincas évekből származó szociofotó. Kilakoltatott család a teljes reménytelenség állapotában. Rendszerint egyszeri és megismételhetetlen képek, amelyeket akkor is közlünk, ha technikailag gyenge minőségűek

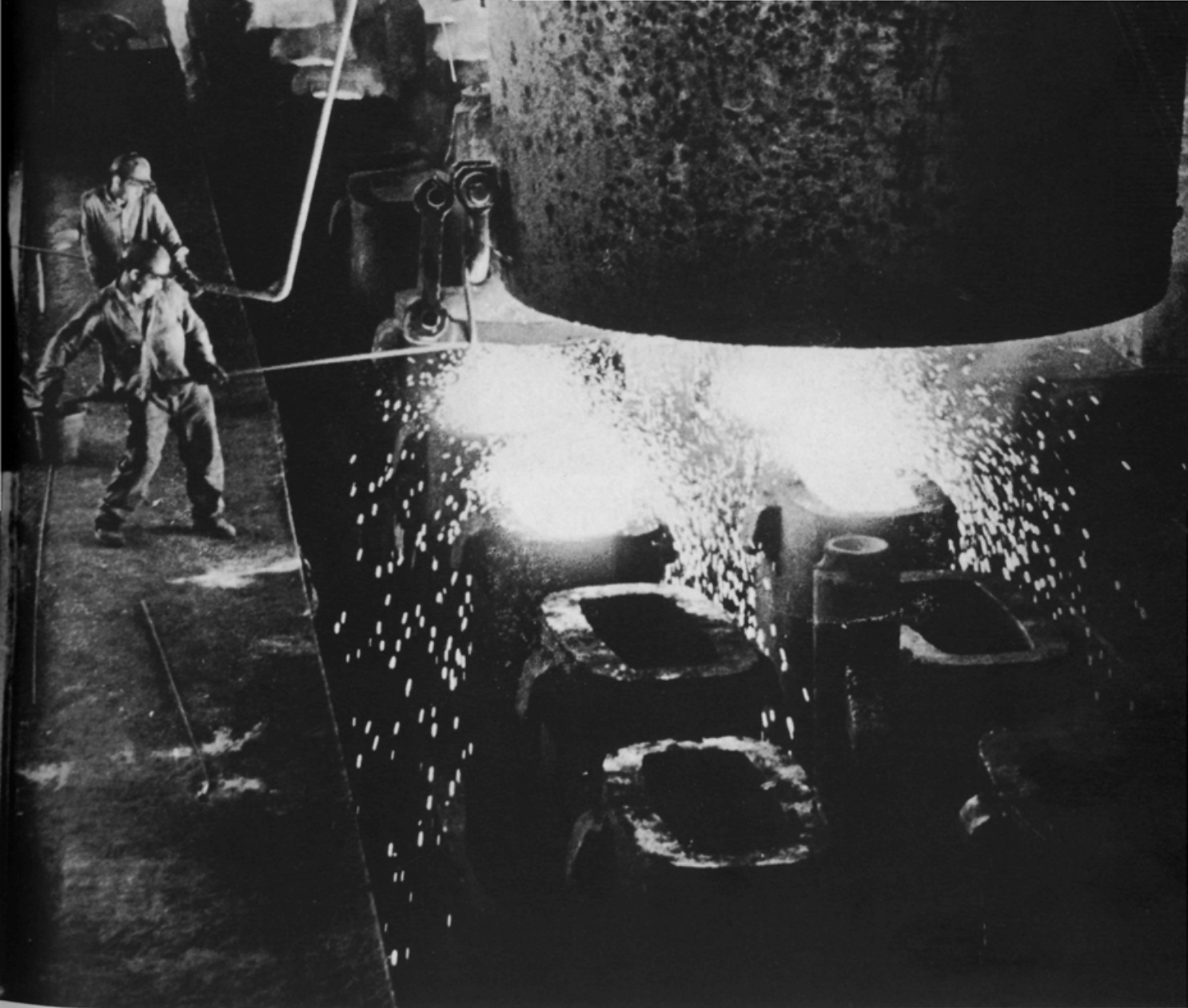
WESSELY GYÖRGY

SZÖVEGILLUSZTRÁLÓ KÉP. Még ennek a képtípusnak sem szabad szolgáian megismé-
telní azt, aminek közlése a szövegben irodalmi eszközökkel már megtörtént. Tartalma
közel állhat a szövegéhez, de többletet kell nyújtania a képi kifejezés területén

BÁNKUTI ANDRÁS

TÁRGYFOTÓ. Akkor tesz eleget a tárgy-
fotó információközlő feladatának, ha a le-
hető legjobb megvilágítással, minden rész-
let kiexponálásával, tökéletesen leolvas-
ható képpel ábrázolunk

RIPORTKÉP. Referenciatartalma a leg-
több az információhordozó képek között.
Nemcsak egy hír, nem egy eseményről
készült beszámoló, hanem sokkal több an-
nál. A fotóriporter a kép nyelvén közöl
tudósítást a helyszínről. A leglényege-
sebb motívumot megragadva tájékoztatja
a képolvasót a helyszínen történekről. A
képaláírás olyan fogalmakat közöl, ame-
lyek a képen nem látszanak, így teljes
egység jön létre a vizuális és verbális tu-
dósítás között

KÉPRIPORT. Helyszíni tudósítás több kép segítségével. Az eseményt folyamatában vagy következményeiben ábrázolja. A képekkel a fotóriporter az esemény objektív szemlélésénél többet akar elérni. Például a katasztrófa nagyságát, mély emberi tragédiáját is meg akarja mutatni. Az olvasók együttérzését, segítőkészségét is fel akarja kelteni. Rábeszél az együttérző magatartásra

SZALAY ZOLTÁN

A referenciális fotók kategóriájának alfajai

Ahogy a referenciális fotók kategóriái csak a kommunikációs csatornában (pl. a sajtóban) válnak osztályozható típusú üzenetté, úgy az alfajokra vonatkozóan is áll ez a meghatározás.

Ha egy tájkép fotóját a bemutatott táj szépsége, hangulata szerint értékeljük, akkor azt a tájfelvételek alfajába sorolhatjuk, ha azonban a képalírásban a táj domborzati viszonyainak mezőgazdasági megmunkálhatóságát magyarázzuk, mezőgazdasági képpé válhat.

Mégis, ha a felvételező vagy a képszerkesztő előre ismeri a sajtóközlés célját, irányítani tudja a fotó típusát a megfelelő kategória és alfaj szerint.

Az alábbi felsorolás tehát lazább keretnek tekinthető és végül a felhasználás célja, a szöveggörnyezet, a képkörnyezet dönti el, milyen osztályba sorolható a kép.

1. *Politikai képek.* A politikai élet képei. Kongresszusok. Diplomáciai látogatások. Az ifjúsági politikai élet képei.
2. *Társadalmi képek.* Társadalmi események. A tudományos élet hírei. A művészvilág találkozásai.

3. *Ipari képek.* Ipari objektumok bemutatása. Gépek, felszerelések fotói. Ipari munkaképek.

4. *Mezőgazdasági képek.* Mezőgazdasági objektumok: épületek, gépek, termőföldek, termények, haszonállatok, mezőgazdasági munkagépek.

5. *Közlekedési képek.* Járművek, utak, közlekedési helyzetek. Balesetek. Útjelzések. Közlekedési táblák.

6. *Ismeretterjesztő képek.* Új, tudományos eredmények fotói. Csillagászat. Bármely más alfajhoz tartozó kép, ha a szöveggörnyezettel együtt az ismeretterjesztést szolgálja.

7. *Műszaki fotók, építészeti fotók.* Épületek, eszközök, szerszámok, gépek olyan fotói, amelyek a tárgyak leglényegesebb pontjait világosan, leolvashatóan közlik.

8. *Mikro-, makrofelvételek.* A mikroszkopikus felvételek a biológiában és a tudomány más területén. A viszonylag nagy méretű felvételek, a szabad

szemmel már látható, többszörös mikroszkopikus nagyságú részekről. Makrokozmosz-felvételek, a világegyetem felvételei.

9. *Sportfotók.* Sportesemények képei. Rekordok pillanatai. Gólok. Sportmozgások, Sportoktató képek.

10. *Színházi képek.* Színpadképek. Jelenetek. Színészek játék közben. Színészportrék. Nézőtéri képek. Képek a próbákról.

11. *Balett-, táncfelvételek.* Opera-balett fotók. Balett részletképek. Népi együttesek szereplése.

12. *Filmképek, tévéképek.* Jelenetek a filmből. Filmszínészek kosztümben a filmből. Ügynevezett standfotók. A filmfelvétel vagy tévéfelvétel közben készült fotók.

13. *Divatképek.* Új modellek. Manekenek fotói. Részletképek ruhákról és ruhakiegészítőkről.

14. *Képzőművészeti reprodukciók.* Festmények, szobrok, iparművészeti és népművészeti alkotások fotói.

MTI

POLITIKAI KÉPEK. A nyugati sajtóban a politikai kép mindig retorikus tartalommal jelenik meg. Meg akar győzni valamiről. Ez a pártvezér az, kedves olvasó, akire neked szükséged van. Sajtónk az erőltetett agitációs vagy manipulatív hatásoktól tartózkodik, de a retorikai tartalmat nem szabad elhanyagolni. A politikai kép legyen agitatív, ébresszen szimpátiát vagy ellenszenvet és közlése világos, félreérthetetlen legyen

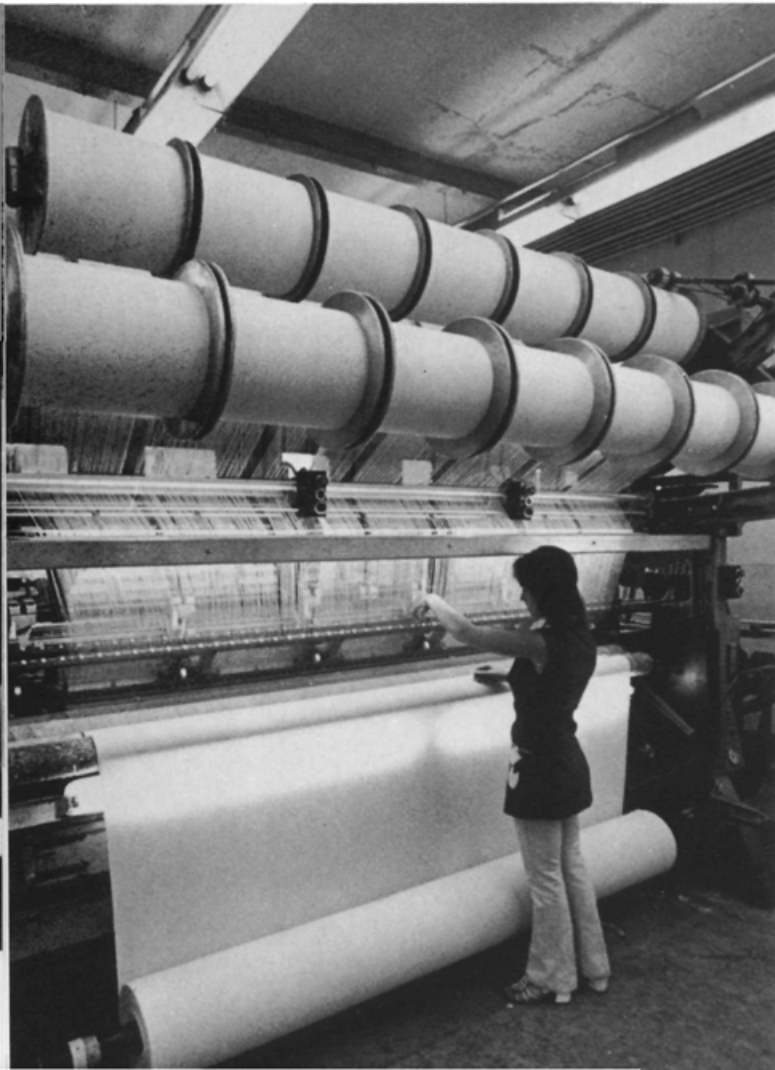
BÁNKUTI ANDRÁS

TÁRSADALMI KÉPEK. A társadalmi esemény képe mutassa meg az esemény lényegét. (Az Akadémia ülése, kiállítás megnyitója, hangverseny a Vigadóban.) A hely felismerhető legyen a képen, a kiemelt személy és a közönség között értékrend-különbség legyen érezhető. A fő információn kívül a többértelműséget jelentő zavaró részleteket le kell vágni

IPARI KÉPEK. Tárgyilagos információt adjon. Világosan, tisztán mutassa az ábrázolt ipari objektumot. Már a felvétel szöge olyan legyen, hogy az ipari üzemekben mindig jelen levő és a kép motívumához nem tartozó zavaró elemek (rendetlenség, más berendezések, vezetékek, szerszámok) lehetőleg ne kerüljenek a képre. Ha mégis rákerülnek, kivágással tüntessük el őket

HEMZŐ KÁROLY

MEZŐGAZDASÁGI KÉPEK. A táj mezőgazdasági képpé válik, ha a felvételező ezt a közlési szándékot érvényesíti a munkája közben. Sokszor a szövegben közöltek bizonyítására készül a fotó. A legszerencsésebb mezőgazdasági felvételek akkor készülnek, amikor az újságíró és a fotóriporter együttesen dolgozik a helyszínen

KÖZLEKEDÉSI KÉPEK. Az új utak, táblák, közlekedési eszközök bemutatásán kívül a balesetek és annak következményei foglalják el a legnagyobb területet a közlekedési képek között. Elrettentés, vagy enyhébb esetben a megfontolatlanságtól visszatartás a fő cél. Ez is retorikai funkció. Nagy összpontosítás, sűrítés jellemzi ennek a típusnak a jó képeit

BÁNKUTI ANDRÁS

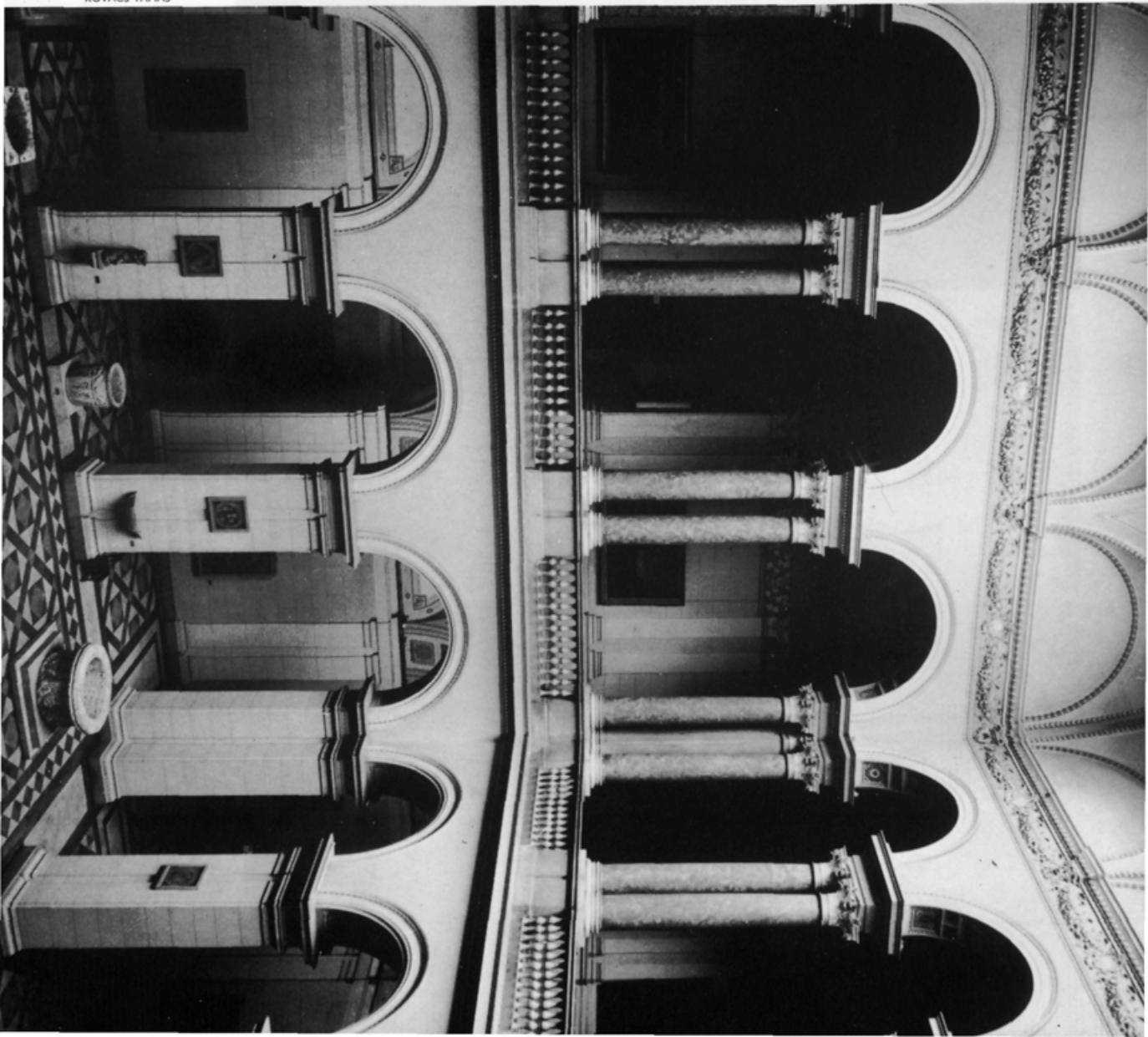

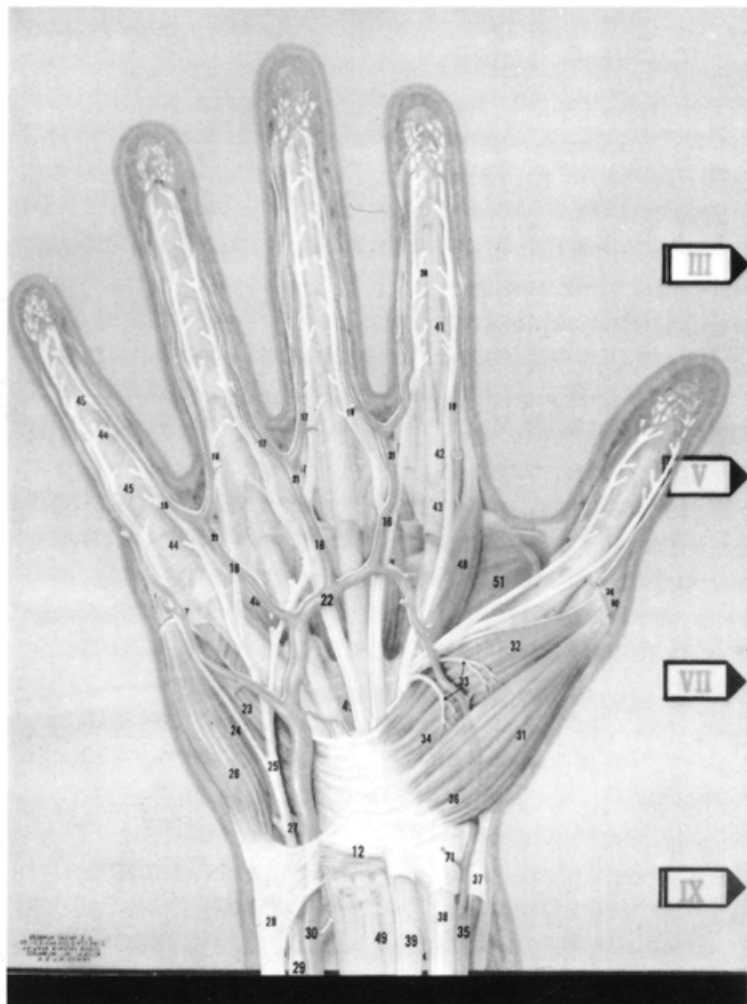
MŰSZAKI FOTÓK. A tárgyat használati oldaláról mutatja. Olyan legyen a fotó, hogy szinte megkínálja, biztassa a nézőt a tárgy használatára. Bemutatja annak előnyeit, fogását, alkalmazását. Az esztétikum a tárgy szépen megtervezett formájában fejeződik ki. Ha a fotó jó, ez az esztétikum is hat

ÉPÍTÉSZETI KÉPEK. A műszaki fotók alfaja. A felvételező elkerül minden zavaró tárgyat, élőt is, amely elvonja a néző figyelmét a lényegről, az építészeti megjelenésről. Az építészeti formák legjobb visszaadása a fotós fő törekvése. A fotóriporter megfigyeli és kivárja a legjobb természetes megvilágítás idejét. Élesen rajzoló gép (pl. Linhof-technika) szükséges a sikeres felvételhez

KOVÁCS TAMÁS

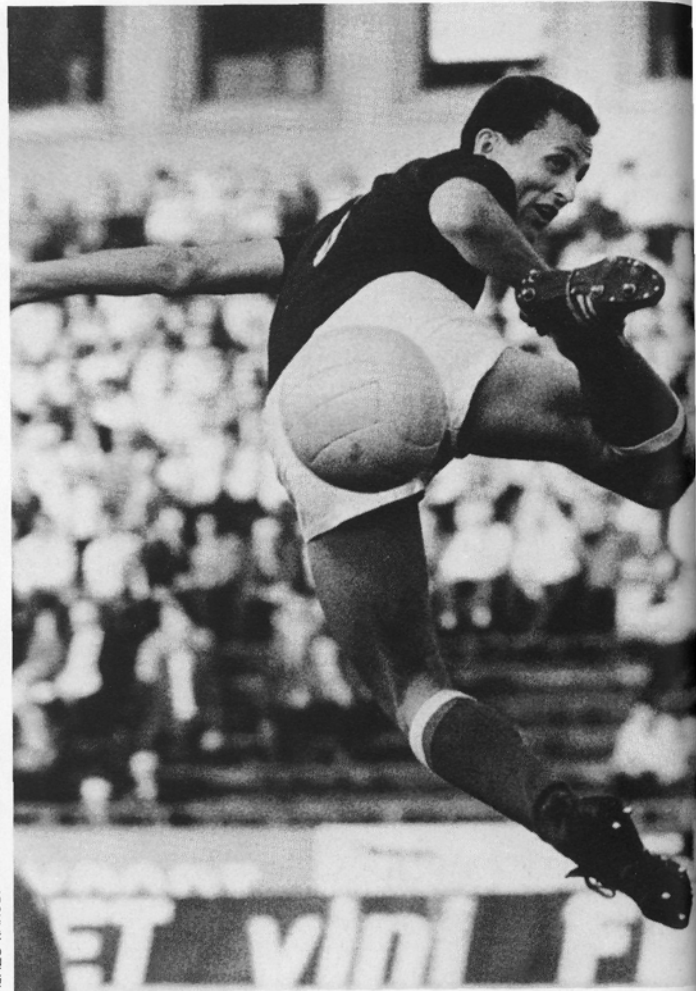

GADÁNYI GYÖRGY

ISMERETTERJESZTŐ KÉPEK. Az ismeretterjesztés képi és szövegi elemei együttesen hatnak az olvasóra. Arra számítunk, hogy a néző-olvasó még nem ismeri az ábrázolt és leírt tárgyat, így ezen a területen nem érvényesül az a szabály, hogy az írott szöveget ne ismételjük meg a kép eszközeivel. Adjunk módot az olvasónak arra, hogy az írott szövegben elmondottakat a képen látottakkal bizonyítottan lássa

HÉMZŐ KÁROLY

SPORTFOTÓK. Sok múlik a fotóriporter reflexén. A legalkalmasabb pillanat megragadása rendkívül gyors munkára kényszeríti a felvételezőt. Ha nagy teljesítményű géppel dolgozik, módjában van a legmegfelelőbb távolságbeállítással, a gép fényerejének kihasználásával a legtökéletesebb mozdulatot megörökíteni. A sport minden szépsége benne lehet a megállított mozdulatban

FILMKÉPEK TÉVÉKÉPEK A „Dívdarab”
színházban készült képek a film, vagy a tévé,
mint legújabb tévésztársulatok előtt
a színházban készült képek.

SZÍNHÁZI KÉPEK. Rendszerint a próbákon készülnek a felvételek. Az előadások alatt villanófényt használni nem szabad. A sajtóban az egész előadás lényegét és hangulatát visszaadó fotók a legsikeresebbek. Teljes színpadképek akkor előnyösebbek, ha több kép közlése is lehetséges

KORNISS PÉTER

LÉNGYÉL MIKLÓS

DIVATKÉPEK. A divat fotózásának nálunk is hagyományai vannak. A célszerű, jól leolvasható, a bemutatott ruhadarabot legelőnyösebben ábrázoló képek számíthatnak a szerkesztők és a közönség elismerésére. Ha ezenkívül a fotóriporter még többletet is visz a munkájába, ha a tárgyak és a személyek esztétikus megjelenésére is súlyt helyez, megszülethet az igazán jó divatfotó

SZALAY ZOLTÁN

BALETT- ÉS NÉPITÁNC-FELVÉTELEK. Az emberi test harmonikus mozdulatainak szépsége vár megörökítésre a tánc- és balett-felvételeken. A részletek finomságai, a háttérből jól elváló figurák segítik a képi információ ilyen különös területén a könnyebb megértést. Egy-egy jólsikerült táncfotó nagyon sokat képes visszaadni a tánc szépségéből

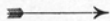
KORNISS PÉTER

FILMKÉPEK, TÉVÉKÉPEK. A forgatás közben készült képek a film, vagy a tévéjáték legjobban kifejező jeleneteit örökítik meg. Tulajdonképpen reklámfotókról van szó, amelyek a filmek megtekintését ajánlják. A filmszalagról magáról csak gyenge minőségű fotók készülhetnek, ez azt külön „stand” képeket fotóznak a film- vagy tévéfelvétel közben

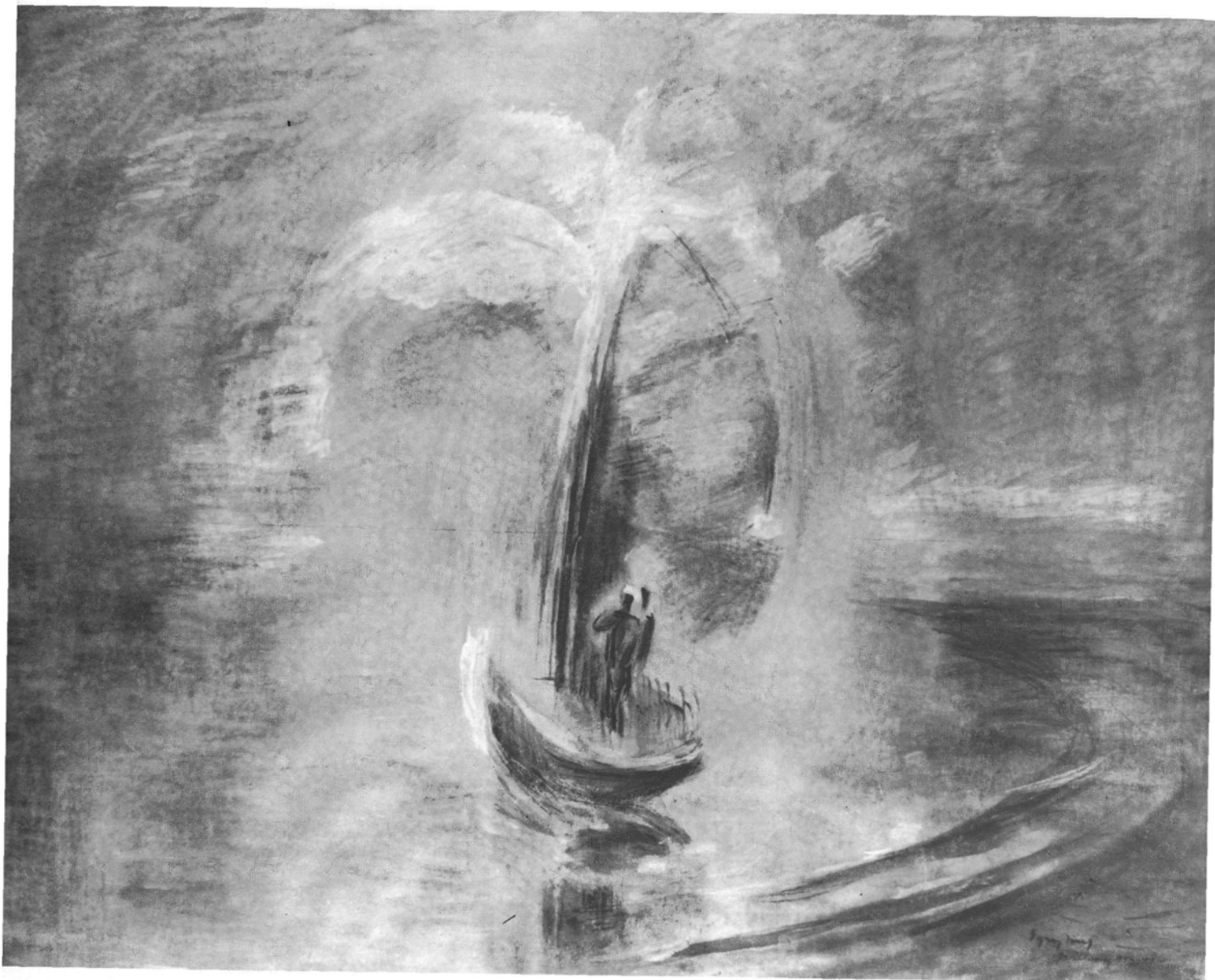
A következő két oldalon

KÉPZŐMŰVÉSZETI REPRODUKCIÓ. Fekete-fehér vagy színes felvételek készülhetnek. A festmények fekete-fehér reprodukciói azonosításra valók. Csak a jó minőségű színes reprodukció számíthat komoly értékelésre, de ezek közül is csak a színhelyesen felvett és az eredetinek megfelelő nyomdai reprodukciók érdemek közlésre. A szoborfelvételek legtöbbször környezetükkel együtt kerülnek a filmre. A környezet emelje ki és semmi esetre se zavarja a szobor művészeti információját

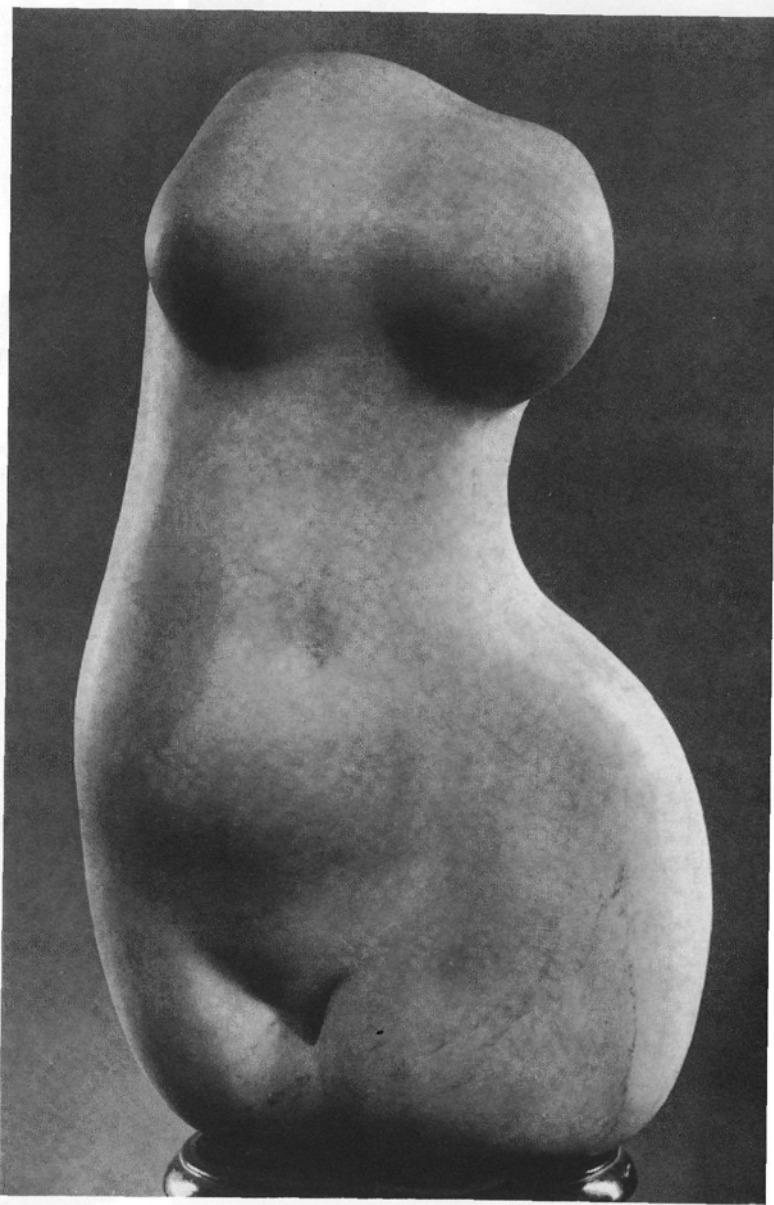
BÁNKUTI ANDRÁS

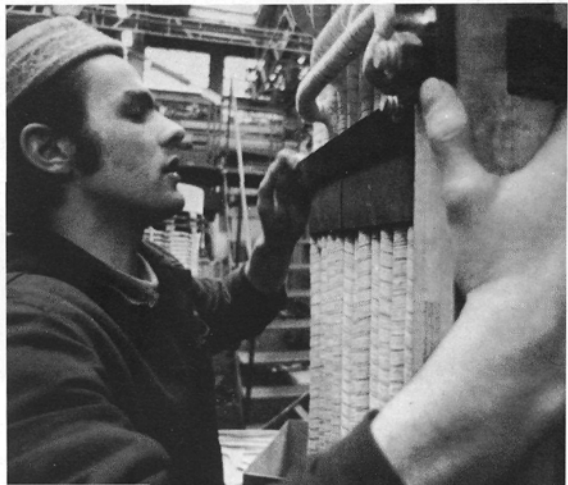
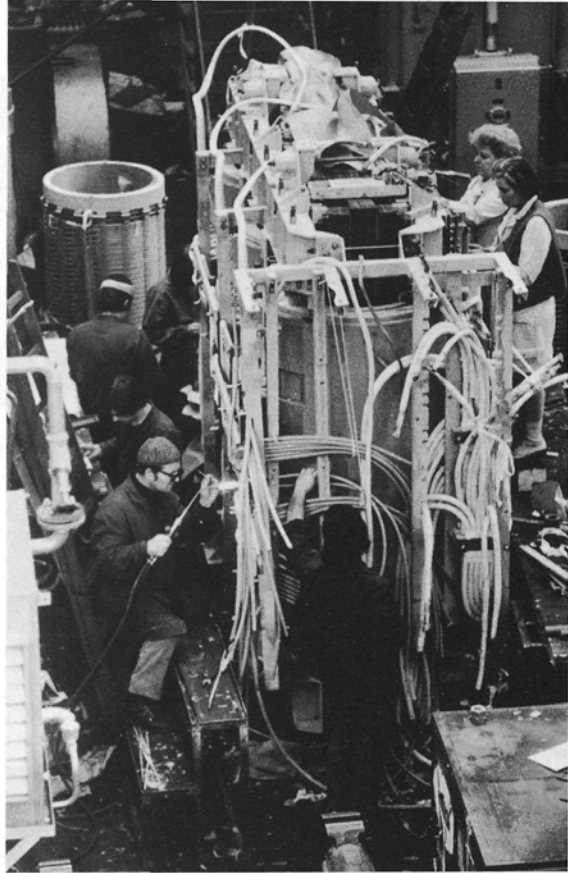
FARKAS JÓZSEF

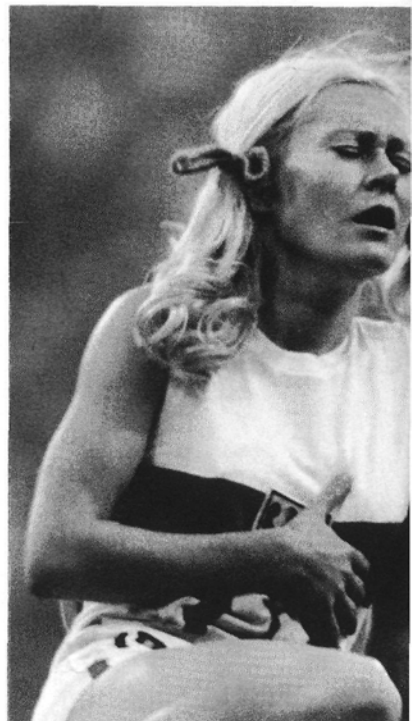
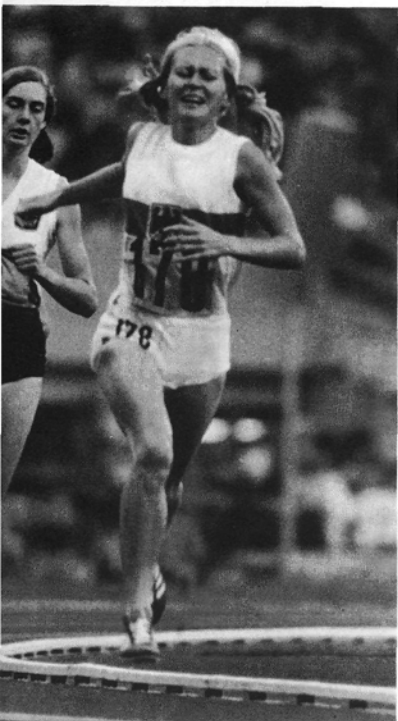
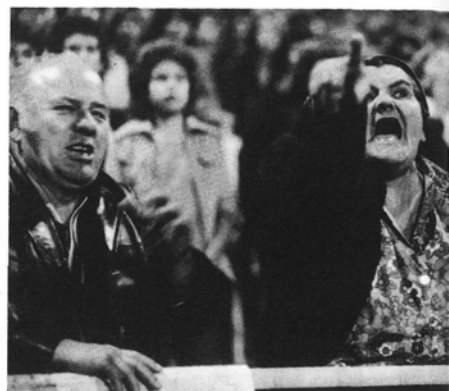
KÉPRIPORT (ÜZEMI RIPORT). Tudósítás egy gyár munkájáról. A brigád összehangolt cselekménye juthat kifejezésre a képsorból. A képriportot kísérheti hosszabb szöveg, ilyenkor néhány szó (hely, személy, mit csinál) képaláírás elegendő. Ha a képek sokat elmondanak a történetből, esetleg néhány sor szöveg és hosszabb képaláírás is teljessé teheti a tudósítást

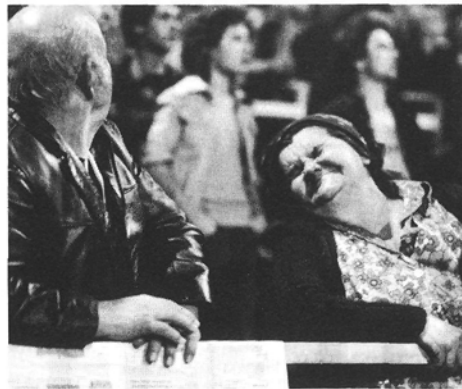
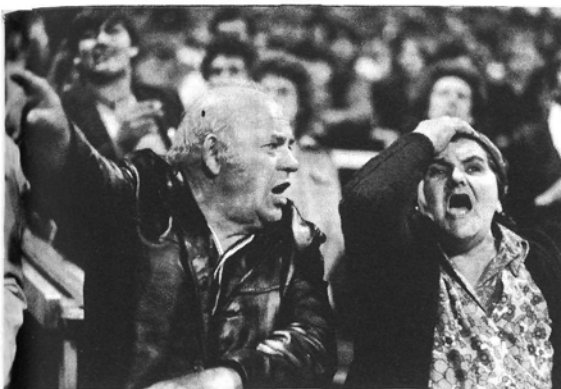
HEMZŐ KÁROLY

FOTÓSOROZAT. A leíró jellegű fotó tipikus példája. Az egyik esetben történetet beszél el a képek nyelvén, más esetben pedig mozdulatok sorozatát mutatja meg. Kiváló oktató fotó pl. a sport területén, mert a mozdulat mindig képszerű, annak leírása, szöveges információja nehezebben érthető, viszont egy jó képsorozattal tökéletesen lehet illusztrálni. Leíró képsorozatnak tekinthetjük a fotó-képregényeket is, amelyben néhány szavas beépített kísérszöveg és a kép együttesen szolgálja e műfaj kedvelőinek örömét

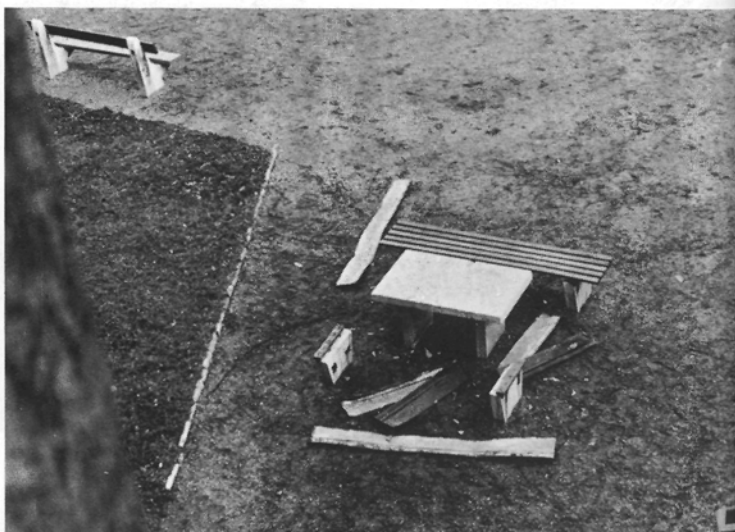
BÁNKUTI ANDRÁS

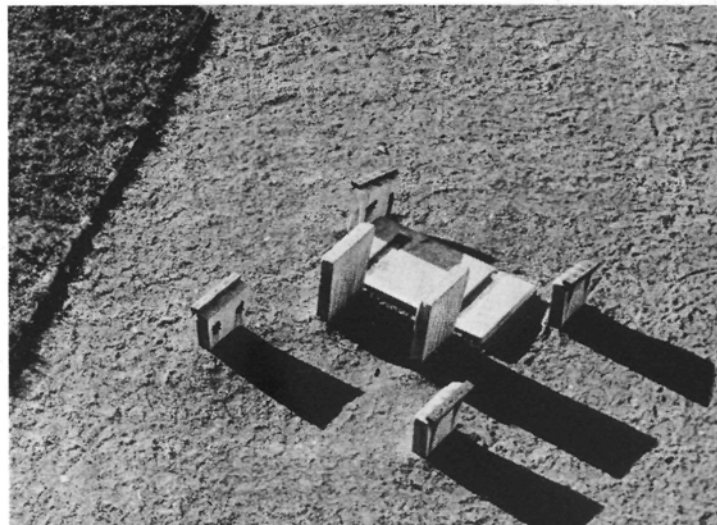

FARKAS JÓZSEF

A FOTÓESSZÉ. Fotótanulmány. A képsorozatnak az a fajtája, amiben a fotóművész egyéni elképzelésével képekben írja le tanulmányát az élet dolgairól, jelenségeiről. A fotóesszét nem szabad képszöveggel terhelni. Elég, ha egy cím vezet be. Pl.: Egy pad története

BALLA DEMETER

Művészi képek

KORNISS PÉTER

A művészi képek kategóriájába azokat a képeket soroljuk, amelyeknél az esztétikai jelleg az uralkodó.

A fotó alkotója a motívumválasztással is a mit kérdés helyett a hogyan kérdésre akar választ adni. Ehhez a szándékához felvonultathatja a fotótechnika minden eszközét. Saját alkotó egyéniségén keresztül értékeli és alakítja motívumát. Beleviszi a világról és a dolgokról alkotott véleményét. Az árnyosság vagy az ellentétesség művészeti kategóriájával is érzékenyebbé teheti a képolvasási kultúrával rendelkező szemlélő reagálását.

A belső ritmus különösen az újabb alkotásokban kap szerepet. Az álló képen kifejezett mozgás ritmusát technikai, felvételi különlegességekkel példátlanul magas színvonalra emelheti. A felvétel sosemvolt, sosemlátott elemeket is hordozhat és teheti ezzel is egyedi művészi alkotássá a képet.

A fotóművész komponálási képessége is kifejeződik ezeken a képeken. Több kép összevetése esetleg már egyéni stílus jelenlétét is kimutathatja a művészi fotón.

A művészi fotóhoz tartozhat a fotóinformáció bármely kategóriájának bármely alfajába tartozó kép, ha abban a motívum esztétikai ol-

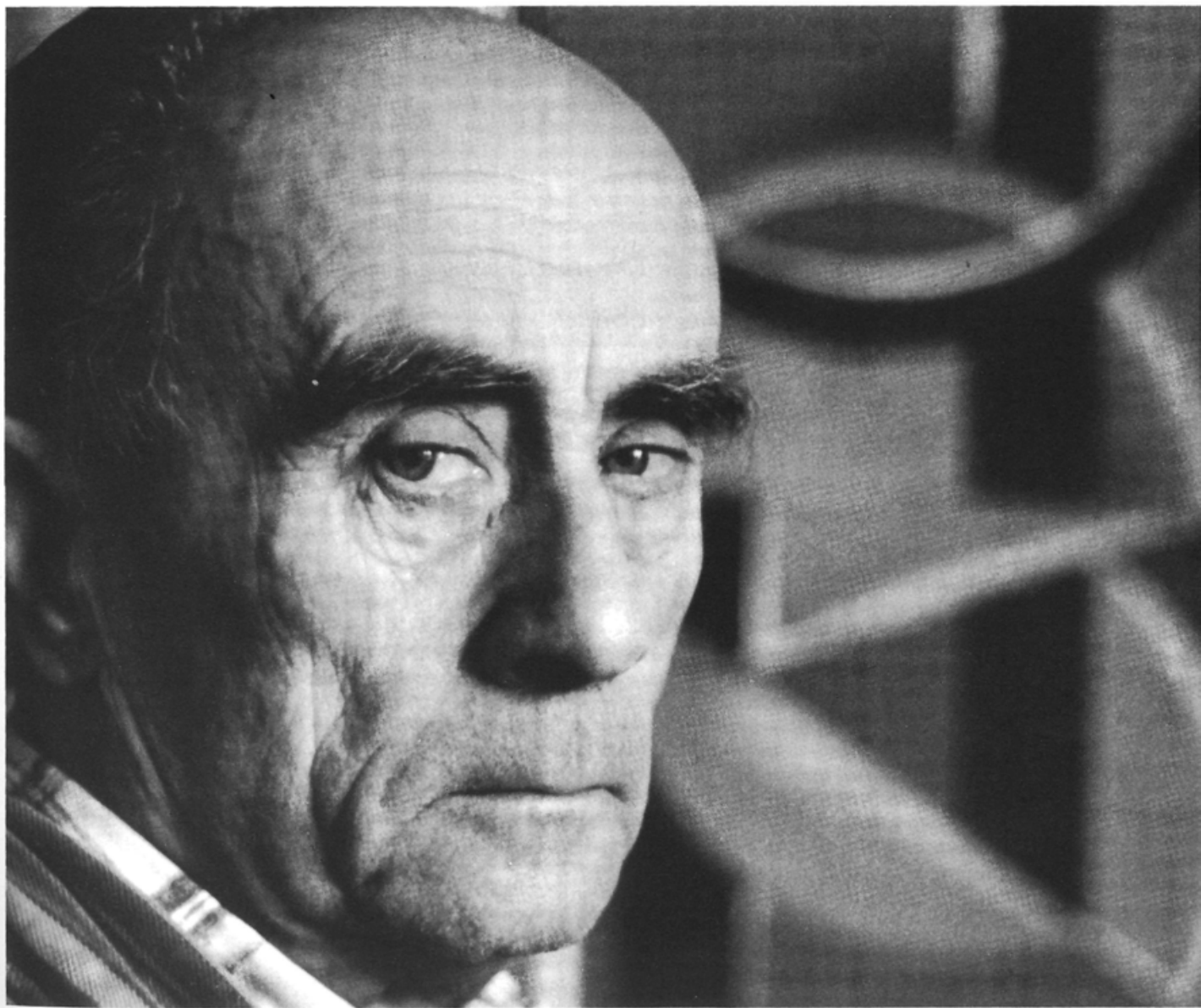

dala a kiemelkedő és a sajtóközlésben is az esztétikai hatás, a gyönyörködtetés a cél.

A művészi fotó alkotására lehet készülni a téma kiválasztásával, a megvilágítás megszervezésével és még több feltétel megteremtésével, de a megfelelő pillanat megragadása is hozzátartozik létrejöttéhez.

Sok elkészült felvétel között akadhat egy különösen jól sikerült kép, de ez ritkaságszámba megy. Gyakoribb, hogy a fotóművész hosszú időn keresztül hord magában egy fotótémát, keresi a megvalósítás legszerencsésebb pillanatát.

Az igazi művészi intuíció abban mutatkozik meg, hogy ezt a pillanatot megtalálja. A felvétel körülményei, a felvétel szöge, a megvilágítás iránya és mennyisége még az előhívás előtt azt az érzést adja a fotóművész számára, hogy most megragadta az igazi lehetőséget és a gépében van a művészi alkotás. A fotóművész szemében a kép már megvalósult, az előhívás és nagyítás során is abban az irányban halad a kép valóságos megjelenítésével, ahogyan előzetesen elképzelte.

FÉNER TAMÁS

NAGYGYÖRGY SÁNDOR

A nem informatív jellegű képek

A sajtó az informáló képeken kívül olyan képeket is közöl, amelyek kizárólag szórakoztatásra, rendkívüliségek bemutatására valók. A meglepetés, meglepő események, humoros szituációk közlése lehet a célja. Nem kívánunk ezektől a képektől tárgyilagos információt, de érdekessége és szokatlansága vonzza az olvasót, szívesen elmerül a kép nézésébe, megtanulja vagy gyakorolja a képolvasást, a képeslapok és magazinok értő, néző-olvasója válhat belőle.

A nem informatív jellegű ún. egzotikus képek hosszabb nézésre valók. Megértésükhöz legtöbbször elegendő a kép. Nagyon rövid képaláírás vagy cím, esetleg még az sem szükséges hozzá.

A képeslapok szívesen alkalmaznak egzotikus képeket (nem földrajzi egzotikumról van szó), mert ezekkel meghosszabbítják a lap kézben tartási idejét.

A nem informatív jellegű képek a képeslapokban főképpen szórakoztatásra valók.

Az elefánton ülő kisgyermek, a folyó fölött egyensúlyozó kötéláncos, a párizsi üvegpalatát megmászó turistacsoport, ló, amelyik nevetni látszik, ennek a csoportnak jellegzetes képanyaga. Ide tartoznak

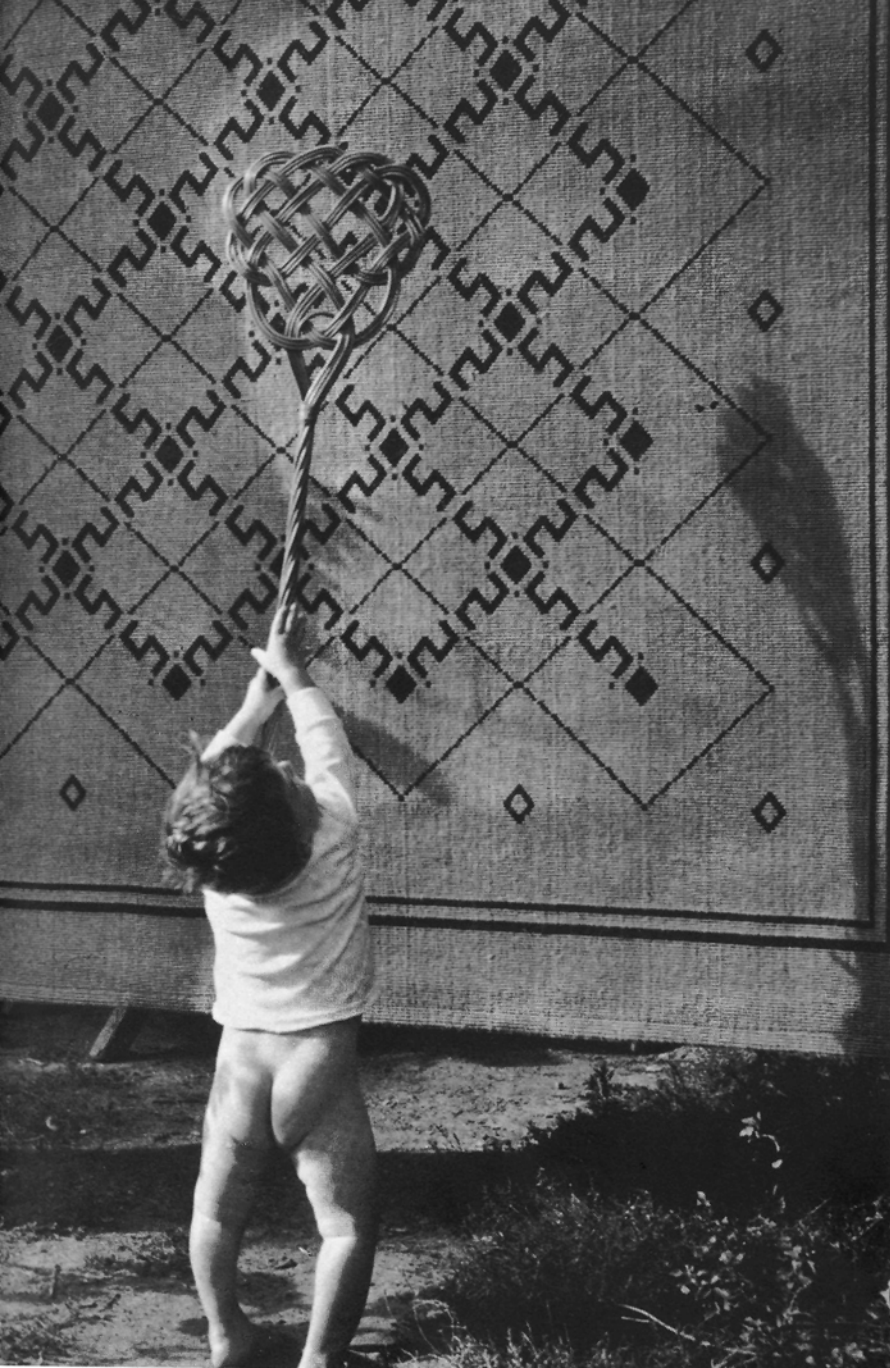
BALLA DÉMETÉR

ZSÁNERKÉPEK. A mindennapi élet eseményeit művészi fokon megjelenítő életképek. Régebben különösen kedvelt műfaja volt a sajtófotónak. Szórakoztatásra, érzelmek felkeltésére alkalmas képek. A sajtóban ma is megtaláljuk ezeket a fotókat. Rendszerint kevés szöveggel, esetenként csak egy címmel jelenik meg, pl.: Testvérek

azok az állatképek például, amelyekhez a szerkesztő emberi szituációk szövegét illeszti hozzá. A fotófurcsaságokat legtöbbször nem megrendelésre készítik a fotóriporterek, hanem az élet váratlan helyzetei jelennek meg rajtuk. Meglátásukhoz és lefotografálásukhoz tehetség kell.

HEMZŐ KÁROLY

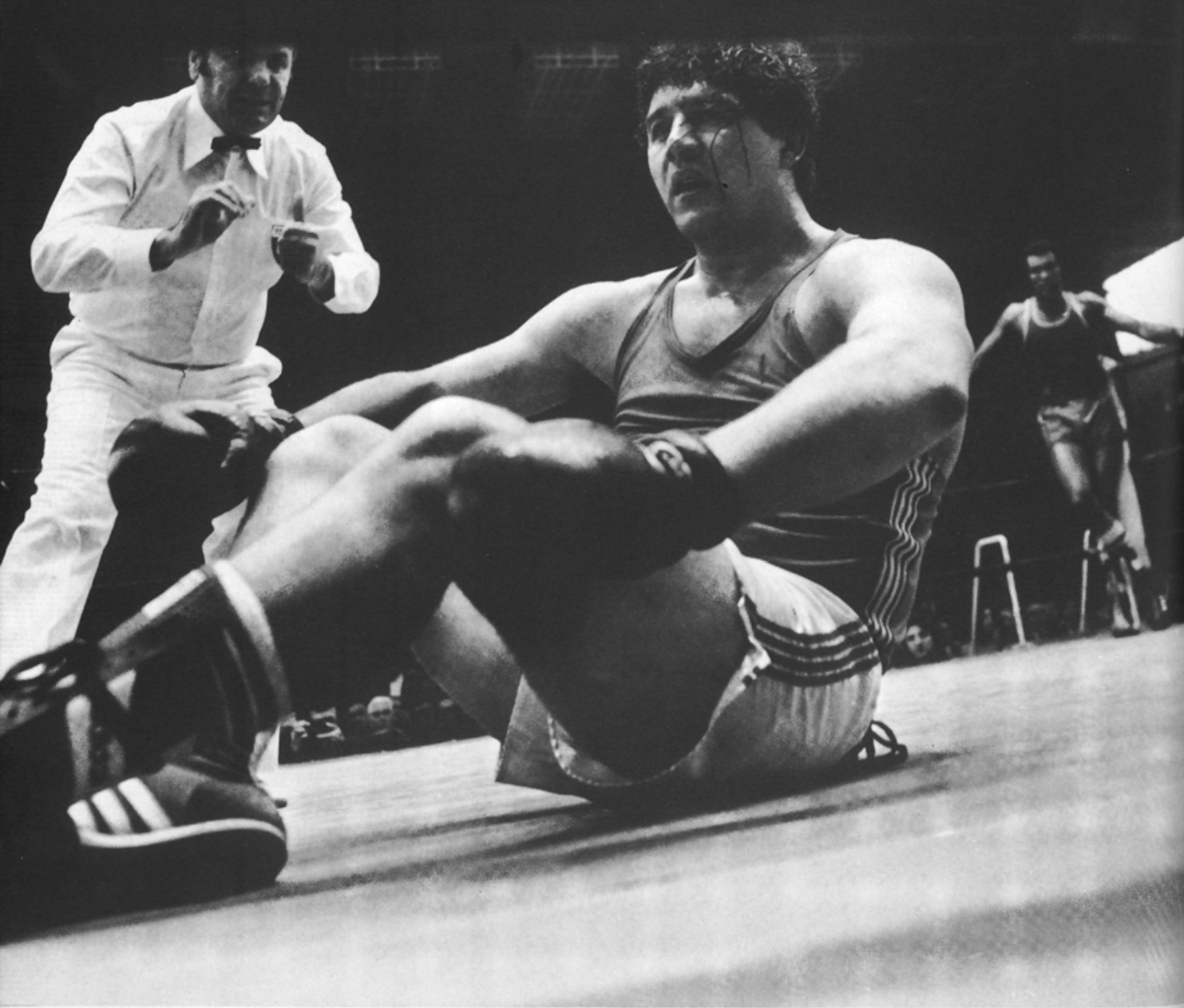

HEMZŐ KÁROLY

FOTÓHUMOR

BALLA DEMETER

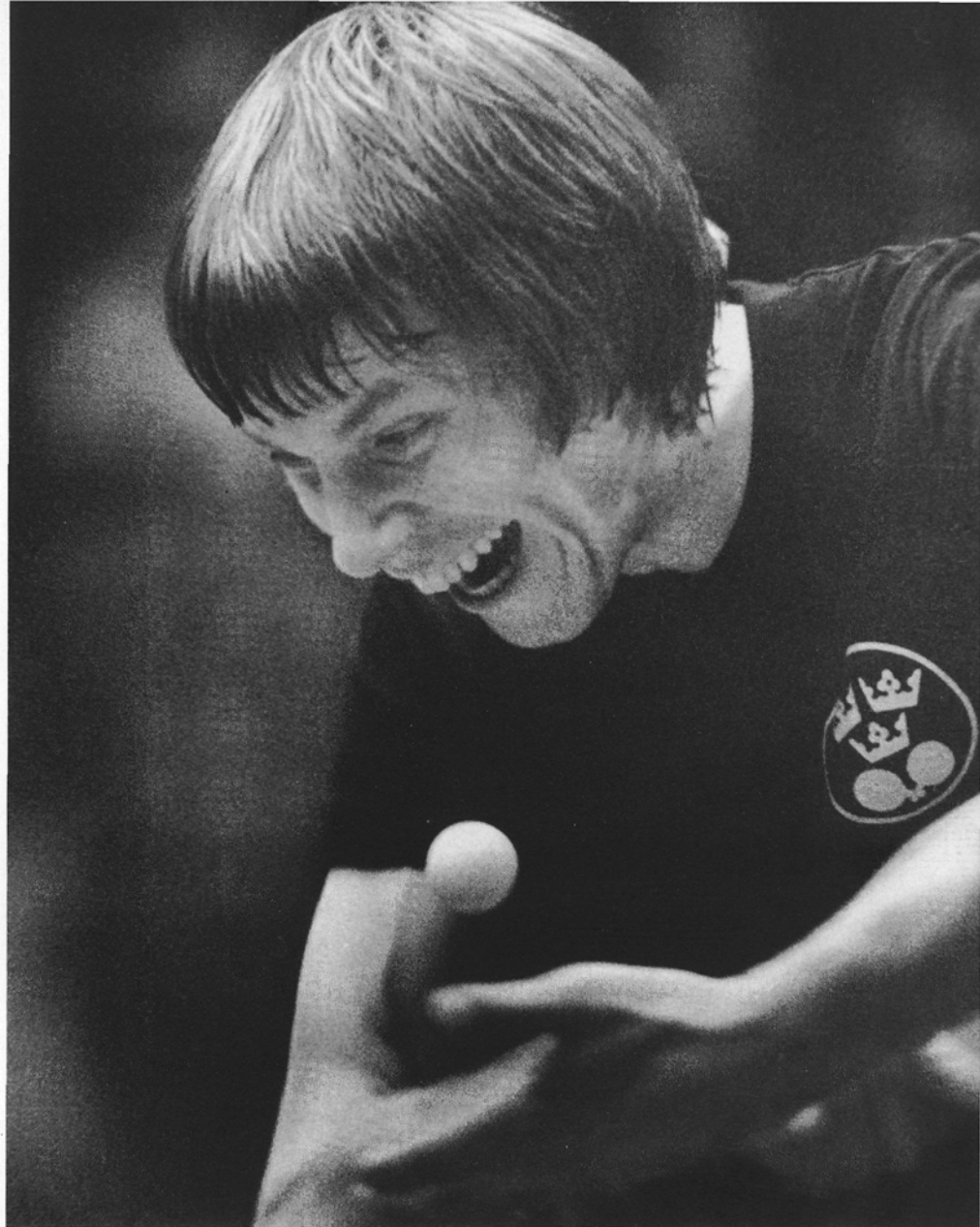

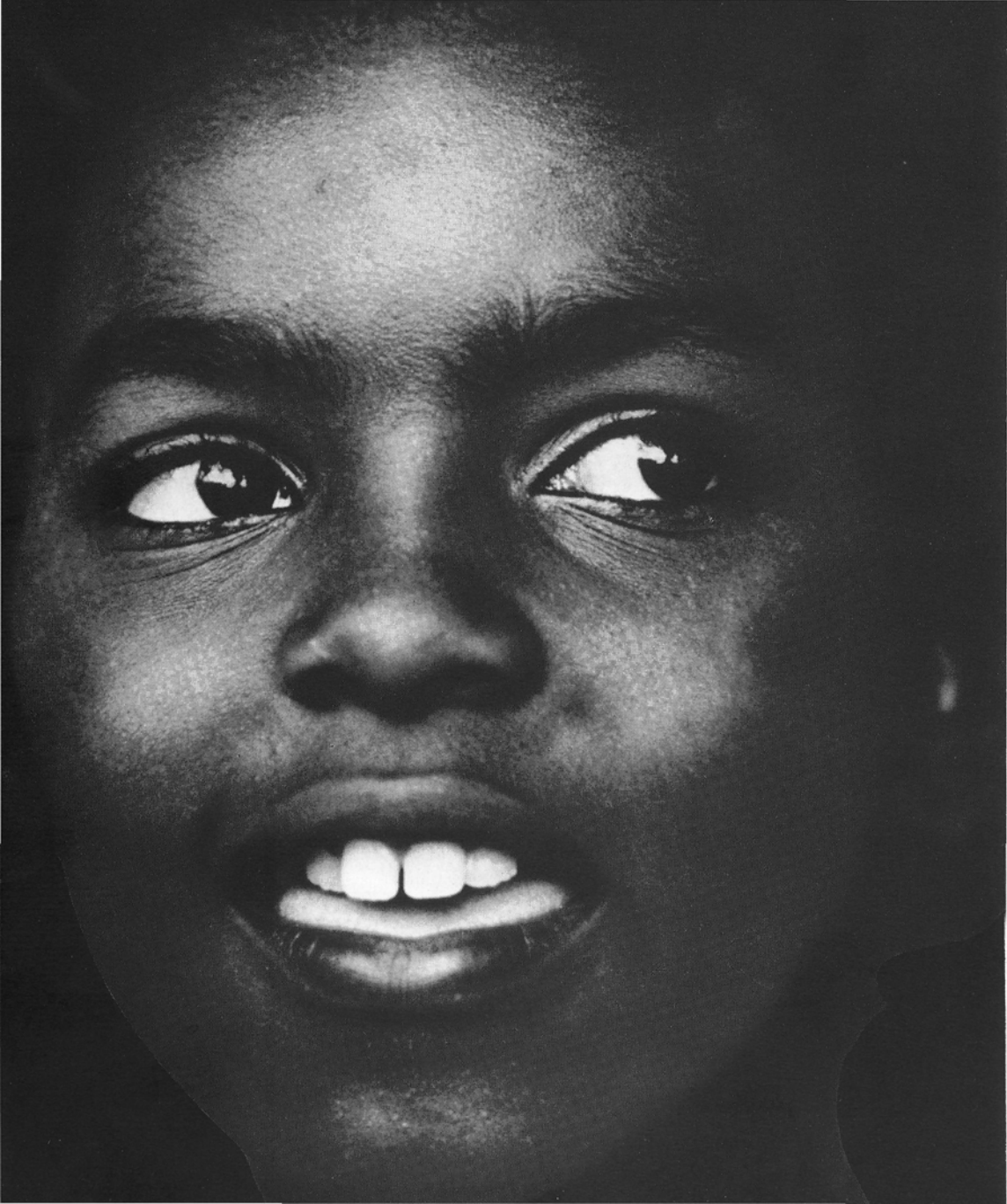
Néhány díjazott sajtófotó

A nemzetközi fotószervezetek, a Magyar Fotóművészek Szövetsége, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége és egyéb szervezetek is évenként, esetleg évenként többször sajtófotó-pályázatot hirdetnek. A pályázatokon részt venni minden fotóriporter vágya, azon eredményt elérni pedig nagy elismerést jelent. Ezekben az oldalakon néhány díjazott sajtófotót mutatunk be.

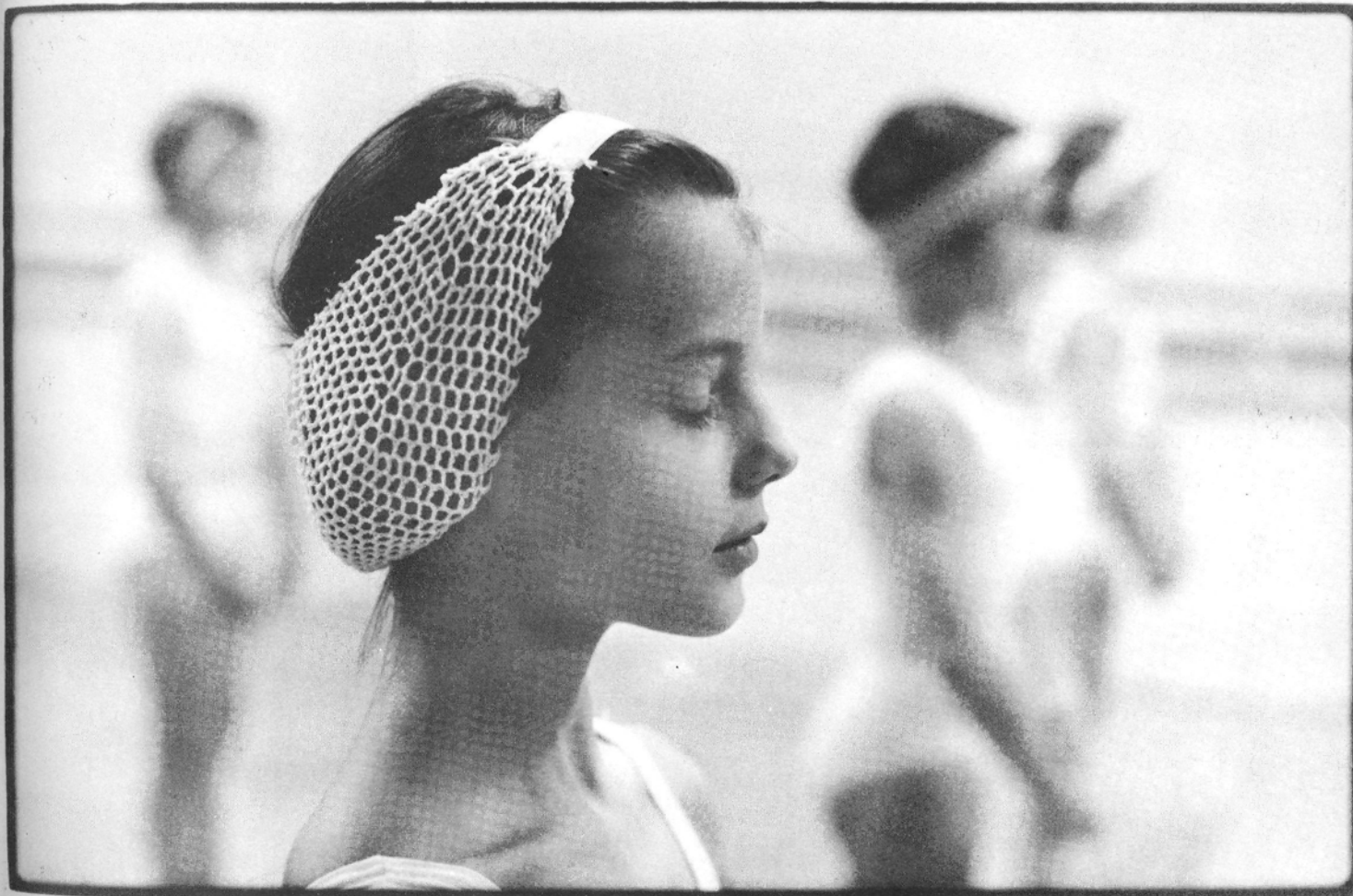
FARKAS JÓZSEF ▶
Ezüstgerely díj III. fokozat

◀ **BÁNKUTI ANDRÁS**
Reus (Spanyolország)
nemzetközi sajtófotó-pályázat.
Ezüstérem

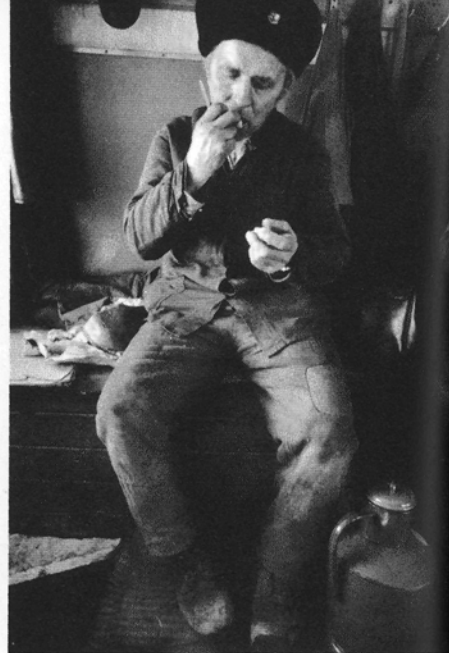
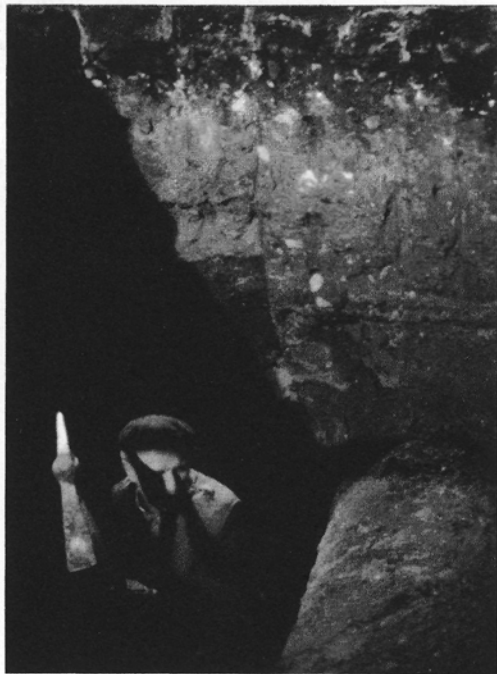
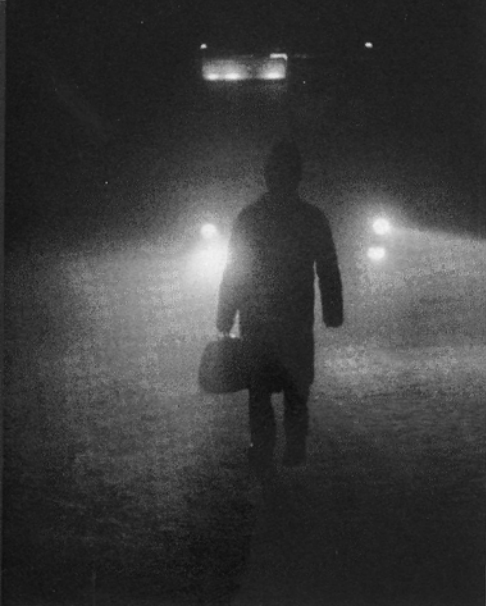

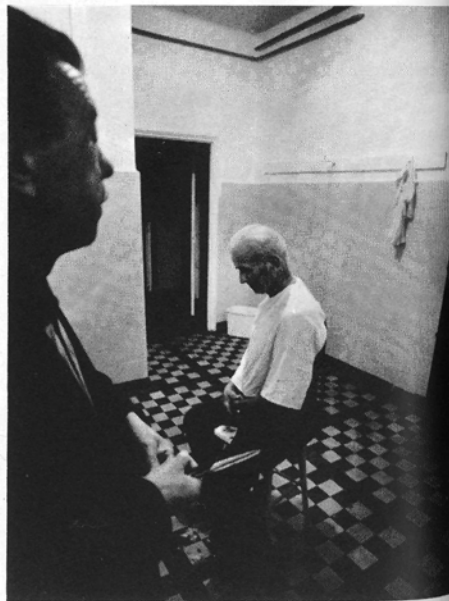
SZÉKELY TAMÁS
Beszélő szemek

BENKŐ IMRE
World Press Photo – Amsterdam.
Aranyérem

KORNISS PÉTER
Tiszaeszlár – Budapest – Tiszaeszlár.
Találkozásom
Skarbit Andrással

*Részlet a 32 darabból álló sorozatból.
A MUOSZ
sajtófotó-pályázat
nagydíja*

